

Første punktum svarer til den gældende sølovs § 80, stk. 1. Begreberne lastetid, liggetid og overliggetid benyttes i udkastet i samme betydning som i den gældende sølov.

Lastetidens længde, dvs. den tid, bortfragteren forpligtes til at lade skibet ligge til lastning, er summen af liggetiden, jf. § 322, og overliggetiden, jf. § 325. *Andet punktum* svarer til den gældende sølovs § 88, stk. 1, andet punktum, men har i udkastet et noget andet formål. Mens den gældende sølovs § 88, stk. 1, andet punktum, gælder stykgodstransport, som i udkastet er reguleret i kapitel 13, drejer udkastets § 321, andet punktum, sig om rejsecertepartier, hvor det er aftalt, at befordringen skal ske på liner terms, (om udtrykket »liner terms« (liniefartsvilkår), se nærmere Per Gram: Fraktavtaler, Tanu-Nordli, Oslo 1977, 4. utg. s. 33.). Klausulen »liner terms« bruges af og til i tilfælde, hvor parterne har valgt en kontraktsteknik, som medfører, at aftalen falder ind under reglerne om rejsebefragtning, samtidig med, at parterne på de enkelte punkter ønsker en regulering, som ligger nærmere den typiske stykgodstransport end den typiske rejsebefragtning, jf. § 322, stk. 2, nr. 3 og § 327, stk. 1, nr. 2 og § 346, stk. 1.

Til § 322. Liggetidens længde

§ 322 ligner med flere vigtige forskelle den gældende sølovs § 81 og § 87, stk. 1.

De detaljerede regler i den gældende sølovs § 81, stk. 1, om liggetidens længde for mindre skibe er udeladt i udkastet, således at den almindelige bestemmelse i § 81, stk. 2, vil gælde for alle skibe, jf. § 322, stk. 1. Før revisionen af befragtningskapitlet ved lov nr. 149 af 7. maj 1937 om ændringer af søloven, var liggetidens længde fastsat med baggrund i skibets størrelse og art. Begrundelsen for at dette system blev afskaffet for større skibe, var at liggetidens længde i første række burde bero på lastens art og mængde og lastindretningerne om bord og på land m.v., ikke på skibets størrelse, jf. nærmere Kurt Grønfors: Sjølagens bestemmelser om godsbefordran, P.A. Norstedt & Sønners forlag, Stockholm 1982, s. 69-70. Udkastet indebærer, at det tidligere system også afskaffes for skibe under 400 tons.

Stk. 2 giver udfyldende regler om betydningen for liggetiden af enkelte ofte brugte klausuler. Det drejer sig her om en præcisering af betydningen af praktisk set vigtige klausuler, som ofte har vist sig at føre til meningsforskelle og tvist mellem parterne. Selv om de udfyldende regler er kortfattede, vil de give et udgangspunkt for fortolkningen af klausulerne og derved bidrage til en mere ensartet fortolkning. I princippet vil det afgørende være, hvordan den enkelte aftale skal forstås, men i praksis vil det ofte være vanskeligt at komme frem til et resultat på den måde. Den udfyldende regel og dens nærmere tolkning vil derfor have stor gennemslagskraft. Endvidere tilfredsstiller reglerne et informationsbehov.

Indeholder aftalen »*fac*« (fast as can), skal liggetiden beregnes med udgangspunkt i, at lastningen skal foregå så hurtigt, som skibet er i stand til at tage imod lasten. Det medfører en forholdsvis kort liggetid. Det er skibets faktiske udrustning med hensyn til lasteindretninger (for så vidt de ikke er skadet), som er afgørende, ikke hvilken udrustning, som er sædvanlig i den fart, det drejer sig om. Klausulen »*faccop*« (fast as can custom of the port) indebærer, at liggetiden skal beregnes med udgangspunkt i, at lastningen skal foregå så hurtigt som almindelig lastemåde i havnen tillader. Klausulen medfører, at liggetiden, afhængig af de lokale forhold, kan blive længere end efter »*fac*« klausulen. Ved klausulen »liner terms« (liniefartsvilkår) beregnes liggetiden med udgangspunkt i den tid, som er almindelig i havnen ved lastning af skib i liniefart, men specielt for Liner Terms med tillæg af tid, som går tabt ved søværts trafikophobning. Da bortfragteren ikke har krav på godtgørelse for liggetid, indebærer klausulen, at bortfragteren bærer risikoen for tidstab på grund af trafikophobning. Bortfragteren kan for så vidt melde skibet klart til lastning, selvom trafikophobning hindrer det i at nå lastepladsen, jf. § 324, stk. 1, men liggetiden bliver tilsvarende længere. For befragteren bliver situationen som udgangspunkt som for afsenderen ved stykgodstransport. Benyttes klausulen »liner terms«, omfatter lastetiden ikke overliggetid, jf. § 321. Klausulen »liner terms« løser ikke spørgsmå-